IZDEVNIECĪBA ŽURNĀLS SANTA
2013 jūnijs

DEKO

LABĀKAIS DIZAINA CEĻVEDIS JAU 11 GADUS

Pilsētnieka dārzs

Gatavi vasarai?

VISI ĀRĀ

Idejas terasei
Vasarnīca pie ūdens
Vidusjūras stils
Brīvdienu plāns

cena Ls 1,99

Latvijas labākā arhitektūra 2012
Milānas izstādes atradumi

ISSN 1407-7027
06
9 771407 702002

Ezera sonāte

Mežaparkā Ķīšezera krastā viena otrai līdzās harmoniski sadzīvo divas diametrāli atšķirīgas mājas: līdzās senam *Art Deco* stila namiņam priežu ielokā ideāli iesēdusies modernā arhitektūra.

TEKSTS **AIJA IVAŅOVA**
FOTO **ANSIS STARKS** UN **MĀRIS LOČMELIS**

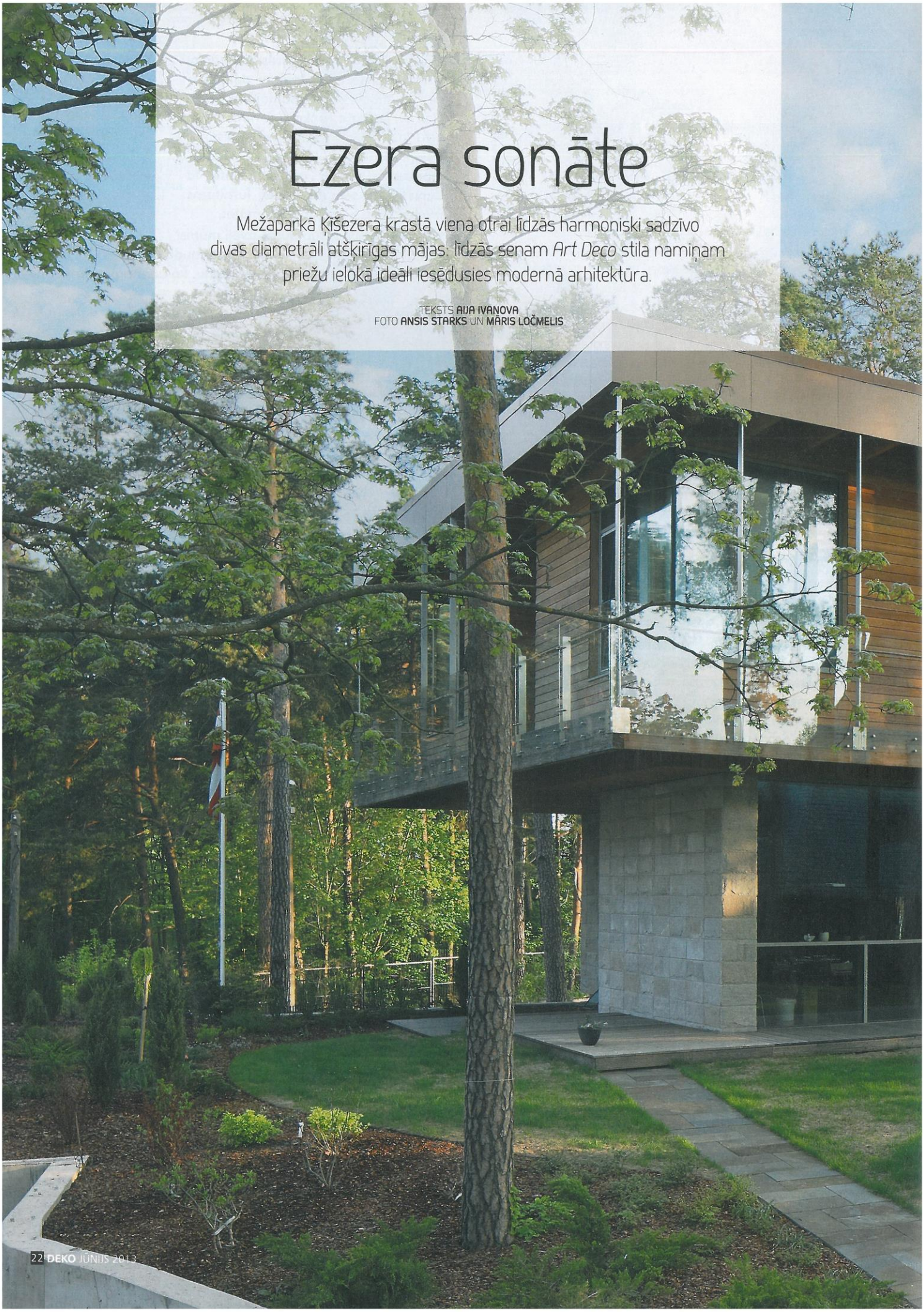

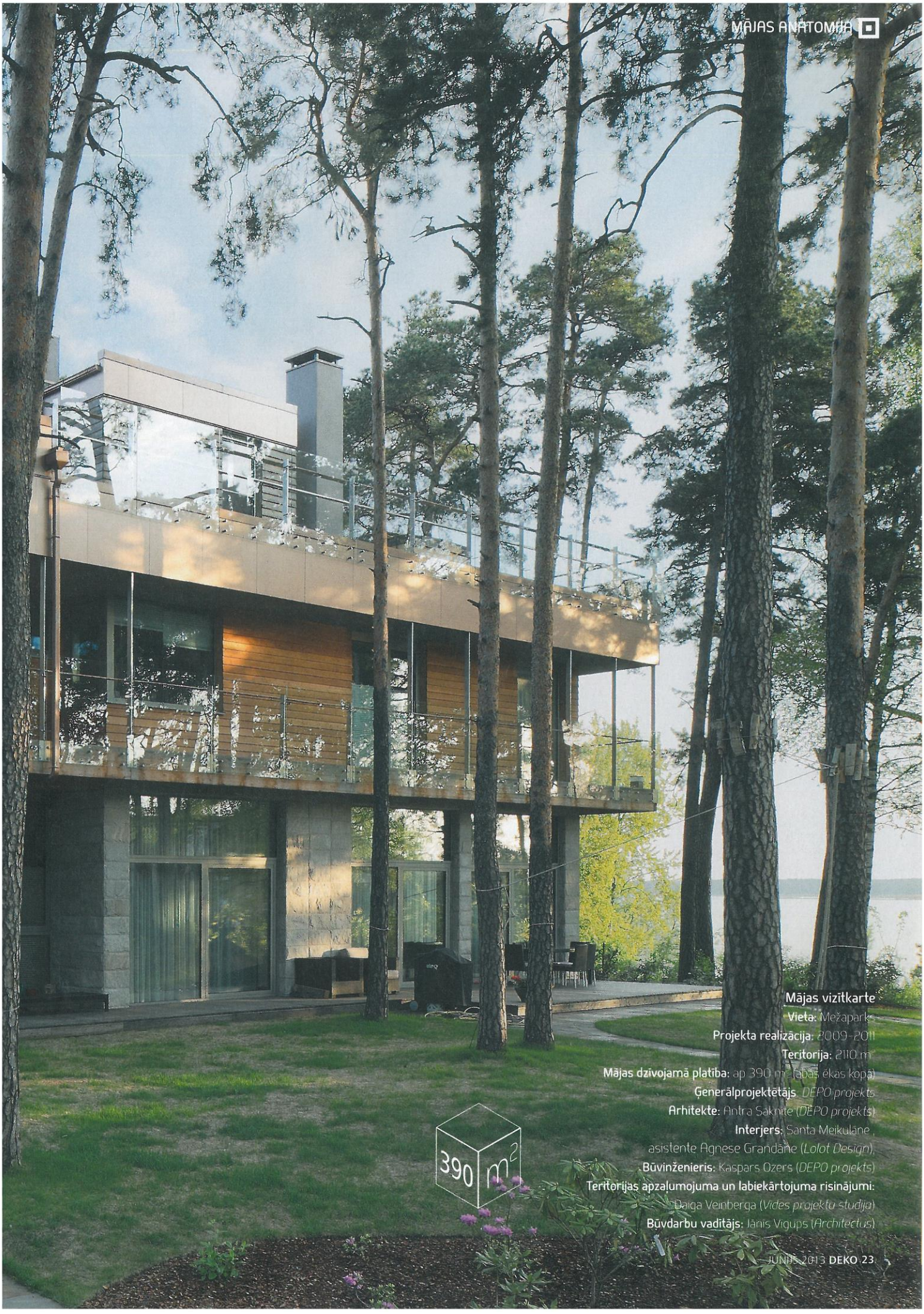

Mājas vizītkarte
Vieta: Mežaparks
Projekta realizācija: 2009–2011
Teritorija: 2110 m²
Mājas dzīvojamā platība: ap 390 m² (labās ēkas kopā)
Ģenerālprojektētājs *DEPO projekts*
Arhitekte: Antra Saknīte (*DEPO projekts*)
Interjers: Santa Meikulāne
asistente Agnese Grandāne (*Lolot Design*)
Būvinženieris: Kaspars Ozers (*DEPO projekts*)
Teritorijas apzaļumojuma un labiekārtojuma risinājumi:
Daiga Veinberga (*Vides projektu studija*)
Būvdarbu vadītājs: Jānis Vigups (*Architectus*)

Vēl pirms Otrā pasaules kara šo zemesgabalu ar skatu uz ezeru iegādājās kāda balerīna un uzcēla sev nelielu vasaras namiņu. Blakus prīma bija iecerējusi būvēt dzīvojamo māju, taču nepaguva – karš iztraucēja. Vieta tā arī palika neapbūvēta. Fakts, ka *balerīnas namiņš* ir arhitektūras piemineklis, ko nedrīkst nojaukt, šo zemesgabalu daudzu acīs, šķiet, padarīja neiekārojamu. Īpašnieki mainījās līdz brīdim, kad zemi iegādājās tagadējie saimnieki, kas prata novērtēt ne vien unikālo vietu, bet arī vēsturisko mantojumu, padarot to par sava īpašuma pērli.

«*Balerīnas mājiņai* neapšaubāmi ir savs spilgts vēsturiskais stils, taču, domājot par lielo māju līdzās, uzreiz bija skaidrs – nav jēgas taisīt vēsturisku repliku. Man tās šķiet bezjēdzīgas. Arī saimnieki vēlējās mūsdienīgu māju,» stāsta arhitekte Antra Saknīte. Gan senās ēkas rekonstrukcija, gan jaunās dzīvojamās mājas būvniecība ritēja paralēli. Vēsturisko namu kustināt negrasījās, tāpēc arhitektei bija sarežģīts uzdevums – iesēdināt jauno ēku zemesgabalā tā, lai būve filigrāni izlavierētu starp kokiem. No telpām, kur ģimene uzturas visvairāk paveras skaista ainava – uz priedēm, ezeru un *balerīnas mājiņu*. Lai ārskatu integrētu interjerā, izmantotas milzīgas vitrīnas un logu bīdāmās sistēmas. Vēlamais augstums – 3,60 metri – noteica, ka vajadzīgs virslogs, jo bīdāmo sistēmu maksimālais logu augstums ir 2,90 metri. Arhitekte norāda, ka mūsu klimatam tās jāpiemeklē īpaši, jo, piemēram, Centrāleiropā nav problēmu ar paralēlu caurpūšanu un ūdens ietekmi, kad vienlaikus uzbrūk atkusnis un liels vējš.

Ieeja savrupmājā veidota no ielas puses, izmantojot reljefa kāpumu un esošās priežu audzes gleznainumu. Fasāde apšūta ar dabīgo akmeni – šīferi un granītu – pirmā stāva līmenī, bet augstāk ar koka dēļiem (lapegli) un apjozta ar balkoniem, kas nevis balstīti uz kolonnām, bet iekārti trešā stāvā pārsegumā.

Ēkai ir trīs stāvi un vēl pagrabstāvs, kur ir ne vien plaša garāža, saimniecības telpas, noliktava dārza inventāram, duša, kurā ērti noskaloties pēc rīta skrējiena, bet pat neliela *pinokio darbnīciņa* tēva un dēla divvientulības brīžiem. Ja māja ir tik liela, vajadzīgas ne tikai palīgtelpas, bet arī dažādi ikdienu atvieglojoši tehniskie risinājumi. Piemēram, lejā ir veļas telpa, kur viss mazgāšanai paredzētais nonāk pa sienās izbūvētām šahtām. Sienās slēpjas arī putekļsūcēja sistēma, kuras motors atrodas pagraba līmenī. Katrā stāvā ir rozetes, kur pieslēgties. Ieguvums – strādājot nav dzirdama motora skaņa un nav jānēsā putekļsūcējs no viena stāva uz citu. Vēl saimniekam ir nerealizēta iecere, ka varētu izbūvēt motorizētu paplāti, kas no virtuves nogādātu ēdienu uz trešo stāvu, kur ir pirts, atpūtas telpa un jumta terase ar arktisko vannu. Pārkāpjot pirmā stāvā slieksnim, pirmais impulss, ko ienācējs saņem, ir plašuma izjūta, kas mērķtiecīgi panākta ar atvērto plānojumu un augstajiem griestiem. Tie kombinācijā ar apdarē dominējošo

Mājas mugurkauls ir arhitektoniskās kāpnes. Mežparka apbūvei jau vēsturiski bijis raksturīgs koka panelējums, kas interjeram piešķir monumentalitāti.

Virtuve atbilstoši modernas saimnieces prasībām ir liela, ērta un funkcionāla. Iekārta ir Ulda Dūšeļa (*Mēbeļu dizaina fabrika*) veikums. Apdares materiāls – riekstkoka finierējums.

Siena ir fons mainīgām ekspozīcijām.

Saimnieka darbistaba. Sienu apdarei lielā daļā telpu izmantots dekoratīvais apmetums *Armourcoat*. Tas sastāv no smalkiem marmora putekļiem, kam piejaukts pigments, un pēc apstrādes virsma vēl nopulēta.

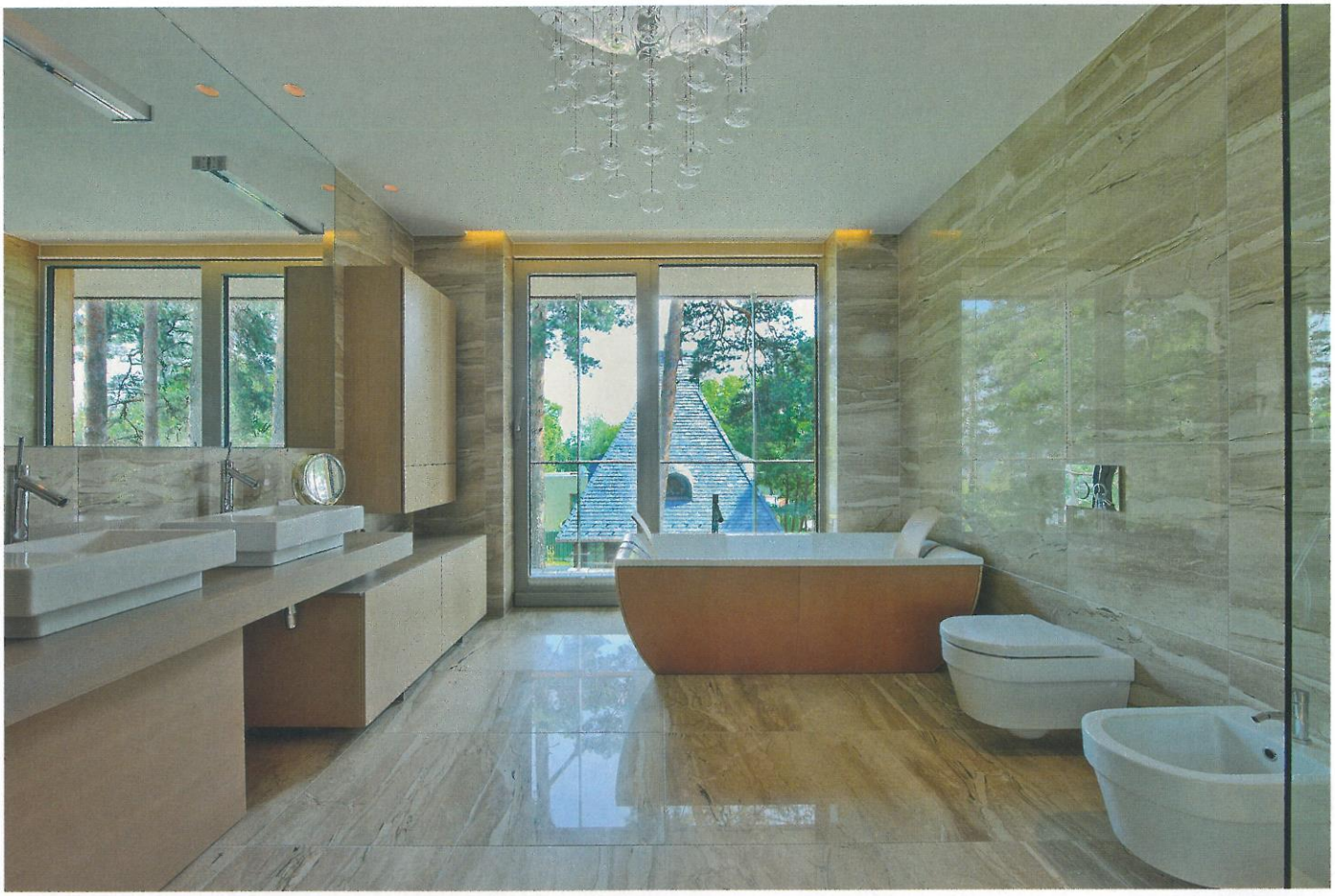

koku rada cēluma izjūtu, raisot vēlmi ienākot pacelt acis. Kā tāda vertikālā tiekšanās, piebilst arhitekte.
Interjera dizainerei Santai Meikulānei telpu iekārtojumā bija vēlme apvienot respektablumu un mājīgumu. «Tā ir moderna māja latviešu ģimenei ar funkcionālu interjeru, balstītu modernās arhitektūras tradīcijās un izmantojot dabiskus materiālus,» norāda dizainere. Koks kā dominējošais materiāls apdarē bija likumsakarīgs, sasaucoties ar otra nama interjeru. Arhitektūra pati diktēja to, ka akcents ir uz dabiskiem materiāliem. «Vienmēr ar cieņu skatos uz ģimenēm, kurās valda īstas vērtības. Attiecīgi gribas, lai arī ap šiem cilvēkiem ir īstas lietas. Man ļoti patīk lietot koku, izceļot tā dabisko raksturu, plūdumu, ko daba ir veidojusi. Lai cik skaistas ir gludas sejas, tajās krunkainajās ir kaut kas tik patiess un īsts, tāpēc man patīk izcelt grafisko koka struktūru, kas ienes telpā dabiskuma un laika plūduma efektu,» teic Santa Meikulāne. Vannasistabu apdarei viņa izvēlējusies citu dabisku materiālu ar dzīves nospieduma radītu rakstu. «Man vienmēr ir ļoti paticis Mīsa van der Roes paviljons Barselonā, cik efektīgi un eleganti modernā formā izmantots dabisks materiāls. Akmens telpā parāda dabas dizaina ģenialitāti un rada netveramu cēlumu. Šis projekts, man šķita, ir tieši īstā vieta, kur tam eksponēties.»

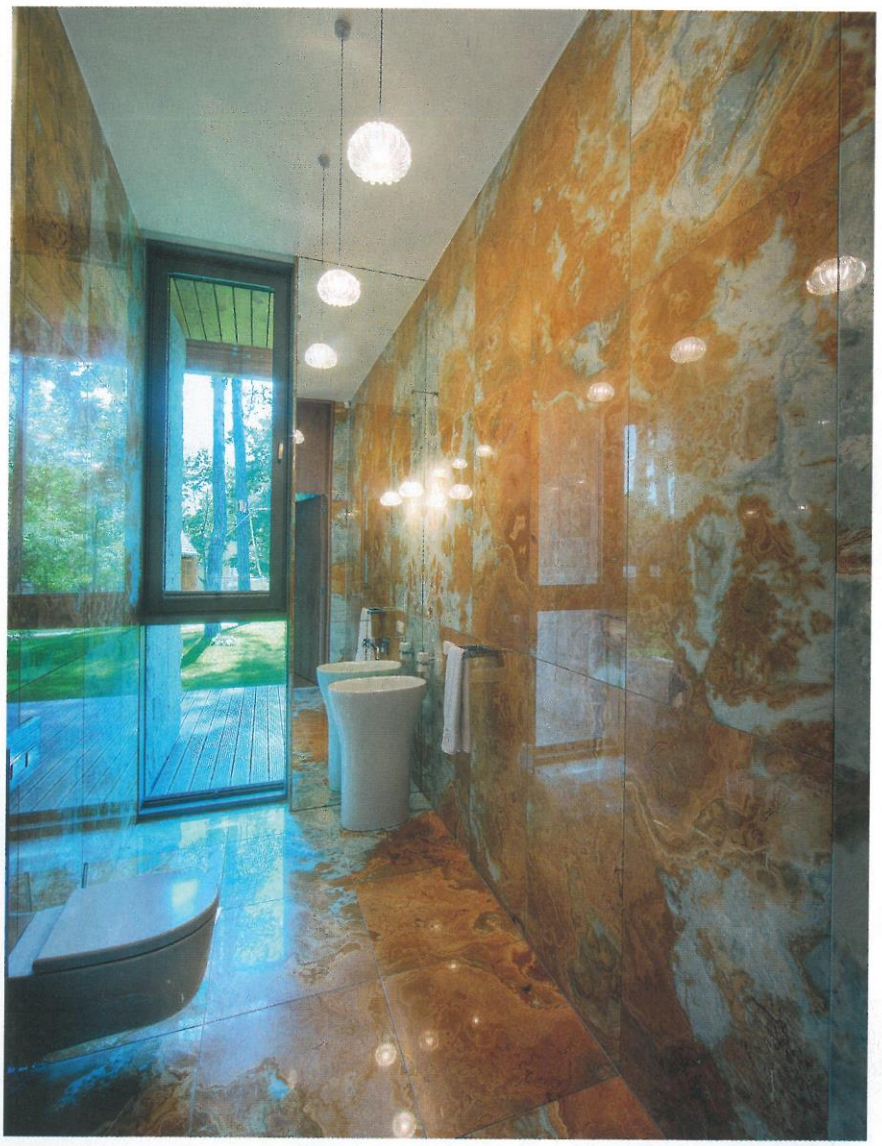

↖ Vannas istabu virsmām izmantoti tikai dabīgie akmeņi. Šajā – marmors ar spoguļgludu virsmu.

↙ Ienākot mājā, gribas pacelt acis uz augšu – augstie griesti un cēlais panelējums aicina.

INTERJERAM
SIENĀM.GRĪDĀM.VIRSMĀM.
AKMENS
FLIZES.LV
EKSTERJERAM
TERASĒM.KĀPNĒM.FASĀDĒM

TIKAI DABĪGS AKMENS +371 26177827; flizes@evergreen.lv

Pirms gandrīz simts gadiem celtais nams tika pilnībā rekonstruēts – izjaukts pa detaļām un aizvests uz Cēsīm, kur to atjaunoja.

BALERĪNAS NAMIŅŠ

No ielas puses nelielais nams nav redzams – tas paslēpies aiz mājas un dzīvo savu neatkarīgu dzīvi kā skaists dekoratīvs elements dārzā. Tajā iekārtota bibliotēka un vieta, kur viesiem pārnakšņot. Bet viens no svarīgākajiem uzstādījumiem bija, lai ģimene te var cept maizi. Šim nolūkam tika pārbūvēta podiņu krāsns.

Senos attēlos var redzēt, kā šis nams izskatījies sākotnēji. Viss, ko bija iespējams saglabāt, te ir palicis, taču mērķa kopēt autentisko veidolu nebija, un 100% tas nemaz nebija iespējams. «Cilvēki, kas savulaik namu bija īrējuši, to bija nosiltinājuši ar *Makroflex* putām. Labu gribot, tādā veidā viņi bija iekonservējuši mitrās pažobeles, un, kad tās pavēra vaļā, atklājās, ka koks apakšā ir satrūdējis. Sapratām, ka patiesībā māja ir jānokopē – jānojauc un jāuzceļ no jauna. Tā bija nopietna rekonstrukcija. Palika tikai skurstenis, visas detaļas vedām uz Cēsīm, kur māju kā konstruktoru salika gluži no jauna, nepieciešamajās vietās protezējot,» atklāj arhitekte.

Fasādes dēļu notīrīšanai tika rasts interesants risinājums, kas iecienīts Skandinavijā, – *Tikkurila* mazgāšanas un atjaunošanas līdzekli kokam. Tas ir līdzīgs pulverim, kas ūdens iedarbībā ķīmiski reaģē un notīra veco krāsu, neievainojot virskārtu, kā tas ir, tīrot koku ar birstēm vai slīpmašīnu. Apstrādājot un notīrot sanāca gaiši pelēka krāsa, ko atlika tikai viegli notonēt ar lineļļas un darvas maisījumu.

Interjerā dēļu sienu apdare pārklāta ar baltu patinu, kurai cauri redzams koka raksts. Var pat manīt, kur likts jauns dēlis, kur saglabāts vecais. Savukārt kāpnēm pat izmītos pakāpienus atstāja. «Manuprāt, tas ir ļoti šarmanti – ļaut stāstam, gadiem, vēsturei dabiskā formā atklāties. Vienkārši notraust putekļus un uzpucēt. Jo vēsturiskajās celtnēs, kas uzceltas pilnībā no jauna, lai cik skaistas tās izskatītos, dvēseli sajust ir grūti, tā veidojas telpā dzīvojot,» piebilst Santa Meikulāne.

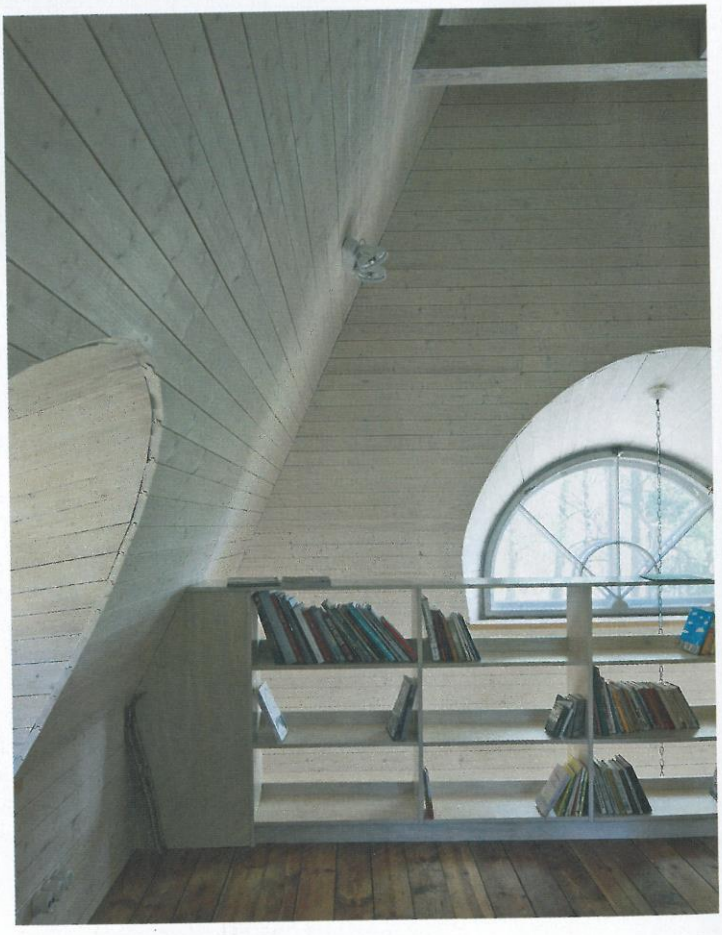

← Kustība notiek ap centrālo asi – krāsni, kas pārveidotā tā, lai tajā varētu cept maizi.

↙ Oriģinālās kāpnes restaurētas – čīkstošie pakāpieni piešķir mājai tikai šarmu.

↙ Otrajā stāvā – guļamistaba un neliela bibliotēka.

Tehniskā informācija

Māja

Nesošās konstrukcijas: monolītais dzelzsbetons, *Porotherm* keramiskie bloki, koka konstrukcijas
Ārsienas, iekšsienas: *Porotherm* keramiskie bloki, atsevišķos posmos *FIBO* bloki
Koka balkons: līmēta lapegle, iekārta nerūsējošā tērauda iekarēs, lapegles dēļu klājs
Balkona margas: pilnstikla paneļi uz nerūsējošā tērauda nesošās konstrukcijas
Fasāžu apšuvums: dabīgais šīferis, lapegles dēļi
Jumta segums: *Tectofin (Niedru jumti)*
Logi, ārdurvis, stiklotās bīdāmās ārdurvis: *Schueco*
Galdniecība, kāpnes, durvis, iebūvētās mēbeles, virtuves iekārta: *Mēbeļu Dizaina Fabrika*
Koka grīdas segumi, terases: *KH Wood, Exotic Woods*
Pilnstikla konstrukcijas un detaļas interjerā: *AMstudio*
Santehnika: salons *OBJEKTS*
Mīkstās mēbeles: salons *Freska*
Balerīnas naminš
Rekonstrukcijas un restaurācijas darbi: *Latviešu māja, Zaļās pēdas*
Flīzes un santehnika: *Krassky*

i

Arhitekte Antra Saknīte, *DEPO Projekts, Depoprojekts.lv*, tālr. 29102364
Interjera dizainere Santa Meikulāne, *Lolot Design, Lolot.lv*, tālr. 29197334